

Türk Bankası 1989 Kültür-Sanat Ödülü sahibi Ressam Filiz Ankaç

"Resimlerimde kendimi kendimce anlatırım"

Beş yıldan bu yana KKTC'de yer alan kültür ve sanat faaliyetlerini değerlendiren Türk Bankası Kültür-Sanat Jürisi'nin 1989 yılı ödülünü alan ressam Filiz Ankaç'la görüştük.

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümünden 1987 yılında mezun olan sanatçı, 1963 yılı İstanbul doğumlu, 1982 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren Ankaç, 1987'de İstanbul'da M.S.U. Gravür Atölyesi Öğrenci İşleri ve Neşe Erdok Atölyesi Mezunları Sergileri'nin yanısıra, 1988 yılında ülkemize gelerek, A.K.M.'deki İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Anma Sergisi ve yine aynı yıl Fluxus Sanat Galerisi'ndeki bir karma sergiye de katıldı. Filiz Ankaç, 1989 yılında açtığı ilk kişisel sergiyle, Türk Bankası Kültür-Sanat Ödülünü kazandı.

— Sayın Ankaç, resme başlamadan önce, ne tür tasarımlar kuruyorsunuz ?

— Resme başlarken hiçbir şematik düzen gözetmem. Sonu belli bir yola girmeyi de istemem. Kontrolsüz çalıştığım için genelde ne yaptığının farkında değilimdir. Resimimde rastlantılar kolayca yer alır. Benim bütün yaptığım onları seçmek, dengelemek ve geliştirmektir.

— Resmi boyarken bağlı olduğunuz, belli bir teknik var mı ?

— Aklıma gelen hiçbir şeyi denemekten çekinmem. Örneğin resmi yıkarım, buruştururum, üzerine boya sıçratırım. Bu türden bir çalışma resimi edilgenlikten kurtarıyor ve onu devingen bir duruma getirir.

Sonuçta ortaya çıkan şey, doğrudan doğruya sembolik bir biçimde temsil edilen nesne olmaktan çıkmış; tüm bu eylemlerin izlerini taşıyan bir yüzey olmuştur. Resmin yapıldığı harcana enerji, yüzeye anlam ve estetik değerler kazandır-

maya yöneliktir.

— Biraz resimlerinizin özelliklerinden söz eder misiniz ?

— Resimim belirlenmiş bir konusu olmayan, öykünmeyen, tasvir etmeyen, biçimcilğe aykırı ve doğaçlamayla oluşan bir resimdir. Beyin, ruh, göz, el, malzeme ve yüzeyin yaşayan estetik değerlerle birleşimidir. Çocukça bir arayış ve coşkudur. Korkunç bir şiddet ve pişmanlıktır. Tüm duyguların çatıştığı bir alandır. Ofkenin arkasından gelen anlayamadığım bir süknet gibi.

— Kişisel serginizde yer alan resimler, ne kadarlık bir zaman dilimini kapsıyordu ? Sergiye kaç eserle katıldınız ?

— Mart 1989'da sergilediğim yapıtlar, 88 yılının son birkaç ayıyla, 89 Ocak'la Şubat aylarında ürettiğim yapıtlardır. Sergide 36 yapıtım yer alıyordu.

— Bu resimleri seçerken, kriterleriniz nelerdi ?

— Seçme olayı, resme başladığım an başlıyor. Zaten hep bir şeyleri seçerek ve başkalarından vazgeçerek bir resmi oluşturuyorum. Eğer bir resmi yaparken, onunla benim aramdaki iletişimi koparsa ve onunla tekrar yakınlaşmazsam o resim yaşamıyor demektir. Sergide yer alamaz. Yalnız sonuna dek uzlaşmış ve yaşayan resimler sergi de yer aldılar.

— Renkleri kullanırken, özel olarak seçtiğiniz ya da kullanılmaktan daha çok keyif aldığınız bir renk var mı ?

— Hayır, resimlerimde öncelik verdiğim bir renk yok. Renkleri o anda aklıma geldiği gibi kullanırım. Denge ve uyuma da dikkat ederim; ama dediğim gibi renkler arasında bir ayırım yapmam.

— Esiniz de sizin gibi ressam. Üstelik her ikimiz de bir gazetede çalışmaktasınız. Böyle yoğun bir meslek ve böyle zaman gerektiren

bir uğraşı; tümünü nasıl yürütüyorsunuz ?

— Bunlar için şöyle bir deyim kullanırlım; Çok zor! Çok yorucu! Çok üzücü!

Çünkü bir ressamınız, gününüzün 24 saatini de resme vermelisiniz. Resim çalışırken veya başka bir işle uğraşırken, her zaman onunla yoğunlaşmanız ve bir yaşam biçimidir ve ressam için en doğrusu ve özleneni budur. Ancak Kıbrıs ve Türkiye'de yalnızca resim yaparak yaşamak bugün için imkânsızdır. Para kazanmak için ikinci bir işle uğraşmak gerekiyor. Bu-

gün yaptığım renk ayırımı operatörlüğü görevi yoğun ve yorucu bir iştir. Bu nedenle kendimi, parçalara ayrılmış, didik didik edilmiş gibi hissediyorum. Zaman zaman amaçlarımı unutuyorum. Sadece ressam olmak isterdim.

— KKTC'de yapılacak ilk uluslararası sergi olan I. Uluslararası Erotik Sanat Sergisi'ne davet edildiniz. Bu sergi hakkında ne düşünüyorsunuz ? Sergi için elinizde hazır resim var mı, yoksa yeni eserlerle mi katılacaksınız sergiye ?

— Sanat evrenseldir. Diğer ülkelerden gelecek sanatçılarla birlikte bir sergi

gerçekleştirmek ve sonucu görmek benim için öğretici olacak. Yalnız beni rahatsız eden bir şey var, o da serginin bir konuya bağımlı olması. Sorun konunun "erotizm" olması değil, konuya bağımlı olmanın benim yaptığım resme ters düşmesidir. Resimlerime bir isim vermemekten ve onları konulara bağımlı olarak üretmekten hoşlanmıyorum. Çünkü bir konuyu ele alıp onu resimlemek önemli değildir ve bunu yapmakla kimse öykünmekten ileriye gidemez. Bu sergide yer alacak resimlerim, izleyiciye pornografi gösterme yerine, "soyut duyuşlarla

erotizmi" yansıtmayı amaçlıyor.

— Sergiler, insanlarla resimlerin en yoğun etkileşimde bulunduğu yerler. Siz resim ve insan ilişkisi üzerine neler söyleyeceksiniz ?

— Sanatçı, yapıtlarıyla insanları dürtün, toplumun kendi üzerindeki etkilerini bilinçaltının gizleriyle birlikte yansıtan kişidir. Sanatçı, kendinde yaşamın, insanlığın ve geçmişin izlerini arar. Bu açıdan bakıldığında, Sanatçı + Sanat Eseri + İzleyici arasında üçlü bir alışveriş söz konusudur. Bunların en yoğun yaşandığı yerler de sergilerdir.